

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/90/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921010295
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5921010295.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Moniky Liptákovej a Mgr. Anny Mihálikovej, na neverejnom zasadnutí konanom 28. septembra 2021 prejednal sťažnosť podanú obvineným X. T., nar. XX.X.XXXX, proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 8T/58/2021 z 8.9.2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného X. T. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Ružomberok uznesením, sp.zn. 8T/58/2021 z 8.9.2021 podľa § 238 ods. 4 Tr. por., s poukazom na § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por. ponechal obvineného X. T. vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. zamietol žiadosť obvineného o nahradenie väzby písomným sľubom a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol žiadosť obvineného o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti vyššie označenému rozhodnutiu o väzbe podal ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice o výsluchu z 8.9.2021 sťažnosť obvinený, ktorú prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnil a tieto dôvody doručil okresnému súdu elektronickým podaním dňa 14.9.2021.

Z písomných dôvodoch podanej sťažnosti (č.l. 269 súdneho spisu) vyplýva, že obvinený sa nestotožnil s rozhodnutím súdu. Počas pobytu vo väzbe prehodnotil svoj doterajší život a dospel k záveru, že ďalej takto nechce žiť. Znalcom deklarovaná závislosť je spôsobilá splniť podmienky pre uloženie niektorého z ochranných opatrení, nie však na splnenie podmienok pre väzobné stíhanie. Návrhy a žiadosti, ktoré súdu predložil, sú podľa neho dostatočné, pričom pravidelnou kontrolou (aj každodennou) u probačného a mediačného úradníka by presvedčil súd, že svoje slová a sľuby mieni vážne. Doterajší pobyt vo väzbe mu poskytol dostatočný priestor na uvedomenie si priorit v rebríčku hodnôt. Dostal jedinečnú možnosť spoznať ženu - P. W., s ktorou plánuje svoju budúcnosť, ktorej počas pobytu vo väzbe nahradil spôsobenú škodu. Dozvedel sa, že má dcéru, ktorej by rád vrátil to, že o nej doposiaľ nevedel, začal sa o ňu starať a tráviť s ňou čas. Vykonal úkony k tomu, aby si uhradil všetky svoje záväzky, aby po prepustení z väzby mohol začať s čistým štítom. Chuť a motivácia mu rozhodne nechýbajú.

Vo vzťahu k väzobnému dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa vyžaduje, aby existovala dôvodná (nie abstraktná, hypotetická) obava, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, pričom nebezpečenstvo z pokračovania v trestnej činnosti musí byť tak naliehavé a aktuálne, že v záujme ochrany spoločnosti je potrebné obvineného izolovať. Tvrdenie súdu - predpoklad, že bude pokračovať v trestnej činnosti, nie je opreté o žiaden z produkovaných dôkazov, možno ho považovať za čisto hypotetické a súčasne účelové, zrejme vedené snahou podporiť tvrdenia o dôvodnej obave z pokračovania trestnej činnosti. Väzobné dôvody tzv. pokračovacej väzby obvineného nemožno opierať o skutočnosti (úplne ignorujúc ústavnú zásadu prezumpcie nevinu), že bol stíhaný pre inú trestnú

činnosť, časovo predchádzajúcu skutku, ktorý mu je kladený za vinu. Zdôraznil, že väzba je prostriedkom ultima ratio a predstavuje jeden z najzávažnejších zásahov do základných ľudských práv a slobôd, ku ktorému dochádza v dobe, kedy o vine obvineného nie je ešte právoplatne rozhodnuté a priamo naráža na princíp prezumpcie neviny, preto je pozbavenie osobnej slobody ospravedliteľné iba tam, kde je to absolútne nevyhnutné a v súlade so zásadou proporcionality, primeranosti, fakultatívnosti a subsidiarity. V danom prípade nevidí na väzbu žiadny dôvod. V danom prípade a za daných okolností záujem spoločnosti na riadnej realizácii vyšetrovania a ochrane pred potenciálnym páchaním ďalšej trestnej činnosti neprevyšuje záujem spoločnosti na rešpektovaní práva jednotlivca na osobnú slobodu. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a prepustil ho z väzby na slobodu.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí na podklade podanej sťažnosti, po zistení, že sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu je prípustná (§ 83 ods. 1 Tr. por.), túto podala oprávnená osoba (§ 186 ods. 1 Tr. por.) v lehote stanovenej zákonom (§ 187 ods. 1 Tr. por.), podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výkonom napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná.

Pre úplnosť sa žiada uviesť, že obligatórnemu rozhodnutiu o väzbe obvineného po podaní obžaloby, ktoré je predmetom tohto sťažnostného konania, predchádzalo rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1Tp/8/2021 z 30.4.2021, ktorým bol obvinený podľa § 87 ods. 2 Tr. por., z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. vzatý do väzby a väzba u obvineného nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Lehota väzby začala obvinenému plynúť dňom 27.4.2021 o 21.15 hod. a obvinený ju vykonáva v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Žiline. V rámci prípravného konania nebolo súdom rozhodované o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu.

Sťažnostný súd primárne k obligatórnemu rozhodnutiu okresného súdu o väzbe obvineného po podaní obžaloby podľa § 238 ods. 4 Tr. por. uvádza, že uvedené rozhodnutie je vecne správne, zodpovedajúce skutkovému stavu veci a zákonu. Vychádzajúc z obsahu pripojeného spisového materiálu, doteraz zabezpečených dôkazných prostriedkov daných aj štádiom trestného konania (po podaní obžaloby doručenej súdu 31.8.2021), je potrebné len skonštatovať, že uvedené skutky, ktoré sú kladené obvinenému za vinu, sa stali, tieto majú znaky trestného činu (zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák., v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. a prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák.) a existuje dôvodné podozrenie, že sa ich dopustil obvinený v zmysle podanej obžaloby.

Väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. tak, ako bol doteraz konkretizovaný vo vyššie označenom väzobnom rozhodnutí prvostupňového súdu konkrétnymi skutočnosťami naplňajúcimi preventívny účel väzby, sa u obvineného nezmenil a tento naďalej pretrváva.

Sťažnostný súd len zdôrazňuje, že obvinený bol v minulosti dvakrát súdom postihnutý, aktuálne stíhanej trestnej činnosti sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, v čase, keď voči obvinenému bolo vedené iné trestné stíhanie v štádiu konania pred súdom (pokiaľ ide o skutok pod bodom 1/ zo dňa 15.4.2021), ako aj deň po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku v tejto inej trestnej veci Okresným súdom Ružomberok, sp.zn. 1T/53/2020 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., s použitím § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a iné trestné činy, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a zároveň ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou (pokiaľ ide o skutok pod bodom 2/ z 27.4.2021). Tieto skutočnosti vo svojom súhrne jednoznačne reálne zakladajú dôvodnú obavu, že obvinený by v trestnej činnosti pokračoval. Sťažnostná argumentácia obvineného typu, že absentujú konkrétne skutočnosti vedúce k obave z pokračovania v trestnej činnosti, je vo svetle uvedených skutočností absolútne irelevantná. Z charakteru stíhanej trestnej činnosti je zrejmé, že závažnosť trestnej činnosti u obvineného sa stupňuje, pričom je v podstatnej miere ovplyvnená jeho dlhodobou závislosťou na omamných a psychotropných látkach. V znaleckom posudku o skúmaní duševného stavu obvineného znalec konštatoval ťažkú polymorfnú závislosť obvineného od viacerých psychoaktívnych látok. Alkohol a ostatné psychoaktívne látky zvyrazňujú primárne sklony obvineného k agresivite, ktorá sa odráža v jeho protiprávnej činnosti - hrozba mačetou voči poškodenej,

aby sa správala podľa jeho požiadavky. Uvedené skutočnosti aj podľa sťažnostného súdu svedčia v neprospech obvineného a nedávajú žiadnu záruku, že by obvinený dokázal usmerniť svoje konanie, keďže ani znalec nenavrhol ochranné liečenie, zhodnotiac jednak zdravotný stav obvineného, ako aj opakované pokusy liečiť sa, konštatujúc, že ochranné opatrenie by si nespĺnilo svoj účel. Nie je bez povšimnutia, že ani pod vplyvom predchádzajúcich trestných stíhaní nebol obvinený schopný korigovať svoje správanie. Sťažnostný súd tak konštatuje, že väzobné stíhanie obvineného je aj v tomto štádiu konania plne dôvodné.

Nad rámec uvedenej úvahy sťažnostný súd poznamenáva, že v čase vyhotovenia tohto písomného rozhodnutia mu je z úradnej činnosti známe, že vyššie označený rozsudok Okresného súdu Ružomberok nadobudol právoplatnosť rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 3To/32/2021 zo 7.10.2021, ktorým bolo rozhodnuté o odvolaní obžalovaného.

Krajský súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe môže riziko pokračovania v trestnej činnosti len odhadovať (prognózovať), pričom okolnosti veci spočívajúce v skutku, pre ktorý je vedené trestné konanie, a v osobe obvineného sú takého charakteru, že v čase rozhodovania krajským súdom nemožno vylúčiť riziko pokračovania v trestnej činnosti obvineným.

Väzbu je nutné vnímať ako inštitút trestného procesu znamenajúci obmedzenie osobnej slobody trestne stíhanej osoby, ktorý sa vyznačuje tým, že napomáha dosiahnutiu účelu trestného konania, v prípade obvineného v podobe zabránenia v pokračovaní trestnej činnosti.

V zhode s názorom okresného súdu krajský súd dospel tiež k záveru, že väzbu u obvineného vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nie je možné nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka. Nahradenie väzby týmto inštitútom sa krajskému súdu javilo ako neúčinné a nedostatočné.

Krajský súd konštatuje, že procesné úkony boli vykonávané orgánmi činnými v trestnom konaní v súlade so zásadou v § 2 ods. 6 Tr. por. prednostne a urýchlene a súd prvého stupňa konal i pri kontrole dôvodnosti väzby v súlade s požiadavkou neodkladnosti a urýchleného rozhodovania o väzbe.

V neuvedených podrobnostiach krajský súd v celom rozsahu odkazuje na dôvody napadnutého uznesenia okresného súdu, s ktorými sa stotožnil a tieto si aj osvojil, čo pre spôsob rozhodnutia - zamietnutie opravného prostriedku umožňuje tak konštantná judikatúra Ústavného súdu SR, ako aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, dôvodiac, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia prvostupňového súdu a sťažnostného súdu tvoria jednotu.

Ani sťažnostná argumentácia obvineného nebola spôsobilá zmeniť prijaté závery prvostupňového súdu v napadnutom uznesení. Zo zásady prezumpcie nevinoty nevyplýva zákaz, aby s tým, proti komu sa vedie trestné konanie, nebolo možné zaobchádzať ako s obvineným; obvinený je povinný strpieť určité obmedzenia, akými sú napríklad väzba a iné. Rôznorodé zákonné obmedzenia a opatrenia, ktoré po obvinení je povinný strpieť, resp. rešpektovať, však nenarušujú zásadu prezumpcie nevinoty, keďže ich účelom nie je ani zistenie a ani vyhlásenie viny obvineného, t.j. nahradenie právoplatného odsudzujúceho rozsudku súdu. Podľa názoru súdu ani výkon väzby v úvodnom štádiu trestného stíhania nemôže vyznieť neprimerane za predpokladu splnenia formálnych a materiálnych podmienok rozhodnutia o väzbe, ktorých splnenie vyššie konštatovali oba stupne súdov, a to aj v čase po podaní obžaloby.

Postoj obvineného k stíhanému skutku - nahradenie škody poškodenej P. W. počas pobytu vo väzbe, prehodnotenie nesprávnosti doterajšieho svojho konania sú relevantnými okolnosťami z hľadiska rozhodnutia súdu o treste, ale nie rozhodnutia o väzbe. Rozhodnutie o väzbe neovplyvnila ani zmena osobných pomerov obvineného spočívajúca v zistení obvineného, že má maloletú dcéru.

Dodatočné uvedenie si nesprávnosti konania, ľútosť nad týmto konaním, prejav dobrej vôle podrobiť sa akýmkoľvek obmedzeniam neboli dostatočné na to, aby eliminovali dôvodnú obavu, že obvinený sa v budúcnosti nedopustí opätovne protiprávneho konania, možno aj s vážnejšími následkami.

Z vyššie uvedených dôvodov potom krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.